

Phú Thọ: Đặc sắc lễ hội Xuống đồng của đồng bào Cao Lan ở Yên Lãng

15:34 01/03/2026

Những ngày đầu năm mới, tại xã Yên Lãng, tỉnh Phú Thọ, đồng bào dân tộc Cao Lan tung bừng tổ chức Lễ hội Xuống đồng (Lồng Tồng). Lễ hội mang ý nghĩa cầu cho một năm sản xuất thuận lợi, thời tiết ôn hòa và cuộc sống sung túc.

Lễ hội thu hút hàng chục nghìn người và du khách thập phương tham gia. (Ảnh: Báo Phú Thọ)

Tại lễ hội, Ban Tổ chức đã long trọng công bố Quyết định của Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc đưa Lễ hội Xuống đồng của người Cao Lan xã Yên Lãng, tỉnh Phú Thọ, vào Danh mục Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia. Sự kiện này đánh dấu bước ngoặt quan trọng trong công tác bảo tồn, gìn giữ và phát huy giá trị văn hóa truyền thống của đồng bào dân tộc Cao Lan trên địa bàn.

Việc được ghi danh không chỉ khẳng định giá trị đặc sắc, lâu đời của lễ hội trong đời sống cộng đồng mà còn mở ra cơ hội quảng bá hình ảnh quê hương, con người Phú Thọ đến với du khách gần xa. Đây đồng thời là động lực để chính quyền và nhân dân địa phương tiếp tục chung tay bảo tồn di sản, gìn giữ những

phong tục tốt đẹp cho các thế hệ mai sau.

Sau phần lễ trang trọng là không khí rộn ràng của các tiết mục văn nghệ đặc sắc, mang đậm bản sắc văn hóa truyền thống của đồng bào Cao Lan. Nổi bật là điệu múa “Lên nương”, tái hiện hình ảnh lao động cần cù trên nương rẫy; múa “Xúc tép” với những động tác mềm mại, vui tươi gắn liền đời sống sinh hoạt thường ngày; cùng múa cầu mùa gửi gắm ước vọng về một năm mưa thuận gió hòa, mùa màng bội thu.

Các tiết mục được dàn dựng công phu, thu hút đông đảo người dân và du khách thưởng thức, tạo nên bầu không khí sôi động, đậm chất lễ hội. Đây không chỉ là hoạt động văn nghệ đơn thuần mà còn là dịp để cộng đồng gìn giữ, trao truyền những giá trị văn hóa truyền thống qua nhiều thế hệ.

Trang phục của dân tộc Cao Lan. (Ảnh: Báo Phú Thọ)

Điểm nhấn của chương trình là màn trình diễn trang phục truyền thống của dân tộc Cao Lan và dân tộc Dao đến từ thôn Đồng Dong và Thành Công. Những bộ trang phục được thêu tay công phu, họa tiết tinh xảo với gam màu hài hòa đã tôn lên vẻ đẹp mộc mạc nhưng đầy rực rỡ của phụ nữ vùng cao. Mỗi đường kim, mũi chỉ không chỉ thể hiện sự khéo léo mà còn ẩn chứa câu chuyện về đời sống, phong tục và quan niệm thẩm mỹ của cộng đồng.

Phần trình diễn đã để lại nhiều ấn tượng sâu sắc trong lòng người xem, góp phần tôn vinh bản sắc văn hóa đặc trưng của đồng bào địa phương. Đây cũng là dịp để thế hệ trẻ thêm hiểu, thêm tự hào và có ý thức gìn giữ, phát huy những giá trị truyền thống tốt đẹp được trao truyền qua bao thế hệ.

Thầy mo - chủ lễ tái hiện nghi thức cúng cầu mùa trên sân khấu

Đặc biệt, nhằm giúp người dân và du khách thập phương hiểu rõ hơn về ý nghĩa của Lễ hội Xuống đồng, phần nghi lễ truyền thống đã được tái hiện sinh động ngay trên sân khấu lễ đón nhận Chứng nhận Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia. Không gian nghi lễ được chuẩn bị trang nghiêm, tạo nên bầu không khí linh thiêng, thu hút sự theo dõi chăm chú của đông đảo đại biểu và nhân dân.

Trong vai trò chủ lễ, thầy mo thực hiện nghi thức cúng cầu mùa theo đúng phong tục cổ truyền. Sau bốn vái trang trọng, thầy đọc bài cúng bằng lời cổ, kính mời các vị thần linh chứng giám, phù hộ cho dân làng một năm mới nhân khang vật thịnh, mưa thuận gió hòa, mùa màng bội thu, lúa đầy bồ, gà đầy sân, trâu bò sinh sôi nảy nở. Nghi thức không chỉ thể hiện đời sống tâm linh phong phú mà còn phản ánh khát vọng về cuộc sống ấm no, sung túc của cộng đồng

Sau nghi thức, đoàn người chia làm hai tốp: Một tốp xuống ruộng cấy lúa trên thửa ruộng đã chuẩn bị sẵn mạ. (Ảnh: Báo Phú Thọ)

Kết thúc bài cúng, thầy mo rót rượu và tung hai đồng tiền cổ xin âm dương. Khi một đồng sấp, một đồng ngửa – dấu hiệu được thần linh chấp thuận – phần hội chính thức bắt đầu với điệu múa cầu mùa, nghi thức không thể thiếu trong Lễ hội Lồng Tồng.

Những động tác nhịp nhàng tái hiện hoạt động sản xuất nông nghiệp, gửi gắm ước vọng về mùa màng bội thu, cuộc sống đủ đầy. Theo truyền thuyết “mẹ lúa”, lễ hội ra đời như lời nhắc nhở con cháu biết trân trọng hạt thóc và quý trọng công sức lao động.

Lễ hội Xuống đồng ở Yên Lãng không chỉ là sinh hoạt văn hóa thường niên mà còn là dịp để cộng đồng gặp gỡ, giao lưu, thắt chặt tình đoàn kết. Đây cũng là không gian để các giá trị truyền thống được trao truyền, niềm tin được bồi đắp và gửi gắm ước vọng về một năm mới no ấm, bình an.

Khép lại lễ hội, âm vang tiếng trống hội, sắc màu rực rỡ của trang phục thổ cẩm cùng tinh thần gắn kết cộng đồng vẫn còn đọng lại trong lòng người dân và du khách, tạo nên dư âm đẹp của một mùa xuân đậm đà bản sắc.

Chi Chi (t/h)